

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Energii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Miłosz Motyka – Minister Energii</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Katarzyna Więckiewicz – młodszy specjalista, Departament Elektroenergetyki i Gazu, katarzyna.wieckiewicz@me.gov.pl Michał Syrek – główny specjalista, Departament Elektroenergetyki i Gazu, michal.syrek@me.gov.pl Radosława Bociek – zastępca dyrektora, Departament Elektroenergetyki, radoslawa.bociek@me.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 07.11.2025</p> <p>Źródło: Inicjatywa rządu</p> <p>Nr w wykazie prac: UD284</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obligo giełdowe:

Ustawą z dnia 29 września 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2370, z późn. zm.) zlikwidowano obowiązek sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej poprzez Towarową Giełdę Energii oraz nominowanych operatorów rynku energii (NEMO), tzw. obbligo giełdowe, uzasadniając to dojrzałością rynku energii oraz potrzebą deregulacji w tym zakresie, tak aby przedsiębiorstwa energetyczne samodzielnie kształtowały swoje oferty sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej. Z danych przedstawionych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wynika, że zniesienie obliga giełdowego wpłynęło na spadek płynności rynku na kontraktach terminowych, które umożliwiają zabezpieczenie ryzyka na rynku detalicznym. W 2023 r., przy braku obliga giełdowego, najwięksi wytwórcy oraz spółki obrotu ponad 70 % swojej sprzedaży i planowanego zakupu energii elektrycznej zakontraktowały pomiędzy sobą w kontraktach dwustronnych w ramach własnych grup kapitałowych, ograniczając dostęp do powyższej energii klientom zewnętrznym, co poskutkowało brakiem konkurencji na rynku hurtowym.¹

W następstwie zniesienia obliga giełdowego, szereg podmiotów zgłaszał trudności dotyczące możliwości zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz kształtowania się cen (szczególnie sektor energochłonny, który postulat przywrócenia obliga giełdowego określił jako swój główny postulat dotyczący rynku energii). W związku z podnoszonymi przez te podmioty postulatami, Minister Klimatu i Środowiska przeprowadził nieformalne prekonsultacje z zainteresowanymi podmiotami (stowarzyszeniami reprezentującymi przedsiębiorstwa energochłonne, sprzedawców energii elektrycznej, Towarowej Giełdy Energii i Urzędu Regulacji Energetyki). Wszystkie konsultowane strony wskazywały na potrzebę przywrócenia obliga giełdowego w celu stabilizacji rynku hurtowego energii elektrycznej i zapewnienia dostępności energii niezależnie od siły rynkowej poszczególnych podmiotów.

Całkowity wolumen transakcji zawartych w 2024 r. na wszystkich rynkach energii elektrycznej na TGE S.A. wyniósł 131,7 TWh, co oznacza spadek o 10,7 % w stosunku do 2023 r., w którym całkowity wolumen zawartych transakcji wyniósł 147,5 TWh.² Dla porównania w 2022 r. całkowity wolumen transakcji zawartych w na wszystkich rynkach energii elektrycznej na TGE S.A. wyniósł 141,4 TWh, co oznacza spadek o 37,2 proc. w stosunku do 2021 r., w którym całkowity wolumen zawartych transakcji wyniósł 225,2 TWh.³ Wskazuje to na wyraźny trend spadkowy w zakresie wolumenu energii elektrycznej podlegającej obrotowi na TGE.

W odniesieniu do sektora gazu ziemnego czynnikiem negatywnie wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie mechanizmów rynkowych na krajowym rynku gazu ziemnego jest relatywnie niski poziom obliga giełdowego w stosunku do krajowej struktury rynku gazu ziemnego. Efektem aktualnego brzmienia przepisów w obszarze obowiązku odsprzedaży paliw gazowych za pomocą giełdy towarowej jest konkurencyjność krajowego rynku gazu ziemnego na niewystarczającym w odniesieniu do jego wielkości poziomie, co negatywnie przekłada się na cenę gazu ziemnego na Towarowej Giełdzie Energii w stosunku do ceny gazu ziemnego na innych europejskich giełdach. Ponadto, skutkiem takiego stanu rzeczy jest przeniesienie części obrotu gazem ziemnym, podobnie jak w przypadku energii elektrycznej, poza transparentny rynek

¹ Dane przedstawione w opracowaniu Urzędu Regulacji Energetyki, Sprawozdanie z działalności prezesa URE 2023, <https://www.ure.gov.pl/download/9/14628/Sprawozdanie2023.pdf>, [dostęp: 01.07.2025].

² Dane przedstawione w opracowaniu Urzędu Regulacji Energetyki, Sprawozdanie z działalności prezesa URE 2024, <https://www.ure.gov.pl/download/9/15446/Sprawozdanie2024.pdf>, [dostęp: 01.07.2025].

³ Dane przedstawione w opracowaniu Urzędu Regulacji Energetyki, Sprawozdanie z działalności prezesa URE 2022, <https://www.ure.gov.pl/download/9/13743/Sprawozdanie2022.pdf>, [dostęp: 04.07.2025].

giełdowy i sprzedaż paliw gazowych w ramach grup kapitałowych lub w oparciu o umowy dwustronne, w których często jedna z stron posiada znaczące przewagi rynkowe, będące negatywnym skutkiem aktualnego otoczenia prawnego w tym obszarze.

Obecne brzmienie przepisów w obszarze kształtowania się konkurencyjnego rynku gazu ziemnego w Polsce powodują trudności w ustaleniu realnych, rynkowych cen referencyjnych na krajowym rynku gazu ziemnego, co prowadzi do asymetrii cen gazu ziemnego, jakie zmuszeni są płacić krajowi odbiorcy w stosunku do odbiorców w innych państwach członkowskich. Fundamentalne znaczenie ma to dla odbiorców przemysłowych, w szczególności odbiorców działających w przemyśle energochłonnych, w których koszt gazu ziemnego ma znaczący wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw. W efekcie konkurencyjność krajowych przedsiębiorstw działających w tych branżach znajduje się na niższym poziomie niż ich odpowiedników prowadzących działalność poza granicami państwa.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Prezesa URE², na koniec 2024 r. koncesję na obrót paliwami gazowymi posiadało 185 podmiotów wobec 178 podmiotów na koniec 2023 r. (85 przedsiębiorstw aktywnie uczestniczyło w obrocie gazem ziemnym, 100 przedsiębiorstw było nieaktywnych). Hurtowa sprzedaż gazu ziemnego w 2024 r. kształtowała się na poziomie 139,9 TWh. Największy udział w wolumenie obrotu gazem ziemnym w ramach obrotu hurtowego miała GK ORLEN (ponad 119,3 TWh), stanowiąc ok. 85 % całkowitego wolumenu hurtowego obrotu gazem ziemnym.

Sprzedaż i zakup paliw gazowych na polskim rynku hurtowym odbywa się przede wszystkim na rynku giełdowym prowadzonym przez TGE S.A. Uczestnikami rynku giełdowego są głównie przedsiębiorstwa obrotu paliwami gazowymi oraz najwięksi odbiorcy końcowi, którzy mogą działać samodzielnie po zawarciu stosownej umowy z TGE S.A., stając się członkami odpowiednio RTG i OTF, lub też za pośrednictwem domów maklerskich lub innych podmiotów posiadających status członka RTG oraz OTF ze swojej własnej grupy kapitałowej mogących zawierać transakcje na rzecz innych podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej.

W 2024 r. w wyniku realizacji kontraktów zawartych na TGE, w całym okresie notowania danego rodzaju kontraktu dostarczono 136,9 TWh gazu ziemnego, natomiast za pośrednictwem rynku OTC dostarczono 25,0 TWh, po średnich cenach odpowiednio 247,03 zł/MWh oraz 190,30 zł/MWh. Dostawa 136,9 TWh gazu ziemnego w ramach realizacji transakcji giełdowych wobec zużycia gazu ziemnego przez odbiorców końcowych w ilości 193,6 TWh oznacza, że ok. 71 % gazu ziemnego zużytego przez odbiorców końcowych zostało im dostarczone w wyniku sprzedaży gazu ziemnego za pośrednictwem TGE.

Zgodnie z art. 49b ustawy – Prawo energetyczne przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi, które zarezerwowały nie mniej niż 10 % sumy zdolności przesyłowych na punktach wejścia do krajowego systemu przesyłowego na połączeniach z systemami przesyłowymi innych państw lub siecią gazociągów kopalnianych, lub terminalami skroplonego gazu ziemnego posiadają obowiązek sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Polski rynek regulowany. Od 2016 r. (z wyłączeniem 2022 r. i 2023 r.)⁴ obowiązek sprzedaży wynosi 55 % wolumenu gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego w danym roku do sieci przesyłowej przez zobowiązane przedsiębiorstwa za pośrednictwem wskazanych powyżej punktów.

W latach 2013–2024 jedynym przedsiębiorstwem energetycznym, które podlegało obowiązkowi publicznej sprzedaży gazu ziemnego była spółka Orlen S.A. (która z dniem 2 listopada 2022 r. wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki PGNiG S.A.).

Proponowane podwyższenie obowiązku sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii z poziomu 55 % do poziomu 85 % sprzyjać będzie budowie dojrzałego, płynnego i transparentnego rynku hurtowego gazu ziemnego w Polsce. Ponadto, projektowana zmiana zwiększy płynność krajowej giełdy gazu ziemnego zwiększając znaczenie mechanizmów rynkowych w kształtowaniu się cen gazu ziemnego w ofertach skierowanych do odbiorców końcowych.

Nierynkowa redukcja OZE:

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1681, z późn. zm.) wprowadzono przepisy umożliwiające Operatorowi Systemu Przesyłowego (dalej „OSP”) wydawanie poleceń wyłączenia jednostki wytwórczej wykorzystującej energię wiatru lub słońca lub zmniejszenia mocy wytwarzanej przez tę jednostkę wytwórczą, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmiany mocy pobieranej lub wprowadzanej przez ten magazyn w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej.

Postępujący przyrost mocy z OZE w krajowym systemie elektroenergetycznym (KSE) powoduje, że coraz częściej dochodzi do szybkich zmian podaży energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł OZE. Jednocześnie, bezpieczna praca KSE wymaga pracy określonej liczby sterowalnych i dyspozycyjnych jednostek wytwórczych pracujących niezależnie od warunków pogodowych. W rezultacie, wytwarzanie energii elektrycznej w jednostkach OZE oraz w jednostkach konwencjonalnych coraz częściej może przewyższać zapotrzebowanie na energię elektryczną krajowych odbiorców i jej

⁴ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie określenia ilości gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego do sieci przesyłowej w 2022 r. i w 2023 r. (Dz. U. poz. 2734).

eksport do innych państw. Skutkiem tego jest niezbilansowanie KSE, które w przypadku jego niewyeliminowania zakłóciłoby bezpieczną pracę systemu elektroenergetycznego.

W okresach nadwyżki podaży energii elektrycznej ponad popyt, podstawowym środkiem równoważenia bilansu są środki rynkowe, tj. zasoby dostępne na rynku bilansującym energii elektrycznej. W przypadku, gdy środki rynkowe są niewystarczające do zbilansowania KSE, OSP stosuje środki interwencyjne bilansowania KSE, a jednym z nich jest nierynkowe redysponowanie źródeł OZE. Polega ono na zmniejszaniu generacji tych źródeł określonego przez OSP poziomu.

Zgodnie z art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej, w sytuacji, gdy operatorzy systemów elektroenergetycznych wydają polecenie ruchowe dotyczące zmiany (redukcji) wielkości energii elektrycznej wytwarzanej przez jednostki wytwórcze, na zasadach nierynkowych, wytwórcom energii przysługuje rekompensata odpowiadająca co najmniej wielkościom wskazanym w ww. przepisie.

Obecnie obowiązujące zasady wyznaczania rekompensat za nierynkowe redysponowanie jest dostosowane do tzw. grafików umów sprzedaży energii elektrycznej, w których rozliczenie pomiędzy wytwórcą a odbiorcą jest oparte o wolumen energii elektrycznej, który jest zgłoszony do OSP w dniu poprzedzającym dostawę energii elektrycznej na Rynek Dnia Następnego (RDN). W tym przypadku fakt wystąpienia nierynkowego redysponowania nie wpływa na proces rozliczenia pomiędzy wytwórcą a odbiorcą energii elektrycznej.

Powyżej opisane rozwiązanie nie funkcjonuje w przypadku, gdy wytwórca i odbiorca energii elektrycznej zawarli kontrakt w postaci umowy PPA (*Power Purchase Agreement*), czyli długoterminowej umowy na dostawy energii elektrycznej. W szczególności dotyczy to tzw. umów licznikowych (*pay as produced*), które stanowią ok. 90 % umów PPA. W tym przypadku podstawą rozliczenia między stronami jest wolumen energii elektrycznej rzeczywiście wyprodukowanej i zmierzonej przez urządzenia pomiarowe. W przypadku wystąpienia nierynkowego redysponowania wytwórca ponosi stratę w pełnym zakresie energii niewyprodukowanej, która ze względu na brak zarejestrowania w urządzeniach pomiarowych nie podlega sprzedaży, a w konsekwencji rozliczeniu.

Proponowana zmiana przepisów w zakresie nierynkowego redysponowania, w przypadku umów licznikowych ma na celu ograniczenie strat wytwórców energii elektrycznej w przypadku występowania nierynkowego redysponowania OZE.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Obligo giełdowe:

W zakresie rynku energii elektrycznej, wprowadzenie obowiązku sprzedaży 80 % energii wytworzonej przez wytwórców energii elektrycznej poprzez Towarową Giełdę Energii lub platformy prowadzone przez nominowanych operatorów rynku energii (NEMO). Wprowadzenie obowiązku na poziomie przepisów rangi ustawowej, uzupełnione wprowadzeniem sankcji za brak przestrzegania tego obowiązku, zapewni, że część energii elektrycznej wytwarzanej przez podmioty zobowiązane będzie sprzedawana na zorganizowanym rynku, do którego mają dostęp wszyscy uczestnicy rynku. Zaproponowany przez projektodawcę poziom obliiga 80 % był przedmiotem analiz eksperckich, a także konsultacji z podmiotami uczestniczącymi w rynku hurtowym energii elektrycznej i został wybrany drogą kompromisu, mając na uwadze, że w poprzednich latach analogiczny całkowity obowiązek został zniesiony oraz będzie on teraz rozszerzony na nową grupę podmiotów, która dotychczas nie była nim objęta. W opinii projektodawcy, obliigo giełdowe nie powinno zostać wprowadzone na zbyt wysokim poziomie, który byłby dla podmiotów zobowiązanych uciążliwy, szczególnie biorąc pod uwagę nowe podmioty objęte obowiązkiem obliiga giełdowego.

Z przedmiotowego obowiązku będą przewidziane następujące wyłączenia dla energii elektrycznej:

- 1) dostarczanej do odbiorcy końcowego za pomocą linii bezpośredniej,
- 2) wytworzonej z OZE w jednostce wytwórczej o łącznej mocy poniżej 10 MW,
- 3) wytworzonej w jednostce wytwórczej o łącznej mocy nie wyższej niż 50 MW innej niż w pkt. 2,
- 4) wytworzonej w kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany wyższą niż 52,5 %,
- 5) zużywanej na potrzeby własne,
- 6) niezbędnej do wykonywania przez operatorów systemów elektroenergetycznych ich ustawowych zadań,
- 7) wytworzonej w jednostce wytwórczej przyłączonej bezpośrednio do urządzeń lub instalacji odbiorcy końcowego zużywającego tę energię elektryczną lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, której operatorem wyznaczony został ten odbiorca końcowy,
- 8) wytworzonej i dostarczonej w ramach zawartej umowy sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii o którym mowa w art. 5 ust. 2d, zgłoszonej do rejestru URE, z wyłączeniem transakcji wewnątrzgrupowych.

Obowiązek obliiga giełdowego na rynku energii elektrycznej obejmie zgodnie z szacunkami projektodawcy ok. 71-74 TWh/rok co oznacza ok. 40-43 % całkowitej produkcji energii elektrycznej. Prognoza ta została przygotowana na podstawie przewidywanej produkcji energii elektrycznej w 2025 r. oraz przewidywanych wolumenów energii elektrycznej objętej wyłączeniami wskazanymi powyżej. Jest to wartość orientacyjna, ponieważ przykładowo trudno oszacować wolumen produkcji energii elektrycznej z OZE biorąc pod uwagę zmienne warunki pogodowe, zakres umów PPA czy wolumenu

produkcji energii elektrycznej w źródłach wykorzystujących paliwa kopalne, których udział w produkcji energii elektrycznej będzie stopniowo malał.

Oczekiwanym efektem będzie zwiększenie podaży energii elektrycznej oraz liczby ofert na Towarowej Giełdzie Energii oraz na platformach prowadzonych przez nominowanych operatorów energii (NEMO), większa możliwość zakupu energii elektrycznej przez uczestników rynku, większa płynność rynku oraz możliwość przejrzystego kształtowania ceny energii elektrycznej na giełdach energii. Efektem zniesienia obliża giełdowego w 2023 r. był spadek obrotów na rynkach terminowych. W opinii projektodawcy, wprowadzenie obowiązku sprzedaży części wytworzonej energii elektrycznej jest najbardziej skutecznym narzędziem do zwiększenia płynności na giełdzie, ponieważ inne działania podejmowane przez Towarową Giełdę Energii (np. zwiększanie atrakcyjności oferty) były niewystarczające. Jednocześnie liczba wyłączeń względem uprzednio istniejącego zapisu zostanie ograniczona, co uprości narzędzia kontroli i nadzorowania podmiotów objętych zaistniałym obowiązkiem oraz zwiększy rzeczywisty poziom jego realizacji.

Proponowaną sankcją za brak realizacji przedmiotowego obowiązku jest kara pieniężna, którą wymierza Prezes URE w drodze decyzji administracyjnej. Analogicznie do istniejących poprzednio przepisów kara nie może być niższa niż 10 000 zł i wyższa niż 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może być niższa niż 10 000 zł i nie może być wyższa niż 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Proponowanym rozwiązaniem jest zwiększenie wysokości obowiązku sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Polski rynek regulowany z 55 % do 85 %. Proponowana zmiana pozytywnie wpłynie na funkcjonowanie mechanizmów rynkowych na krajowym rynku gazu ziemnego. Zwiększenie wysokości obliży o 30 pp. względem aktualnej wysokości obowiązku umożliwi z zarówno zauważalne zwiększenie podaży gazu ziemnego na krajowej giełdzie, jak również wraz z istniejącymi wyłączeniami, zgodnie z art. 49b ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne, na zachowanie konkurencyjności oraz odpowiedniej swobody w prowadzeniu działalności biznesowej. Oczekiwanym efektem zmiany wysokości obowiązku odsprzedaży gazu ziemnego za pośrednictwem giełdy towarowej będzie zwiększenie podaży gazu ziemnego oraz liczby ofert na Towarowej Giełdzie Energii, w następstwie których przewidywany jest spadek cen na rynku hurtowym. Podkreślić należy, że pozostała część kontraktów zakupowych realizowana jest na rynku hurtowym pozagiełdowym, w kontraktach dwustronnych, a formuły cenowe w nich zawarte z reguły kształtowane są w oparciu o ceny notowań giełdowych. W konsekwencji podwyższenie poziomu obowiązkowej sprzedaży gazu na giełdzie wpłynie na obniżenie cen na całym rynku hurtowym (zarówno giełdowym jak i pozagiełdowym). Ponadto, w opinii projektodawcy, większy wolumen kontraktów na sprzedaż gazu wysokometanowego na Towarowej Giełdzie Energii przyczyni się do wzrostu konkurencyjności i przejrzystości rynku gazu ziemnego, a także umożliwi skuteczniejszą kontrolę w zakresie ewentualnych manipulacji cenowych zawieranych transakcji.

Nierynkowa redukcja OZE:

Proponowanym rozwiązaniem jest uwzględnienie w rozliczeniu tzw. umów licznikowych energii elektrycznej, która byłaby wyprodukowana, gdyby polecenie nierynkowego redysponowania nie zostało wydane przez OSP lub operatora systemu dystrybucyjnego (Dalej „OSD”). W konsekwencji w przypadku redysponowania nierynkowego rozliczeniu podlegałyby energia elektryczna faktycznie wytworzona i zarejestrowana przez urządzenia pomiarowe (o ile polecenie redukcji nie dotyczyłoby całkowitego wyłączenia jednostki) powiększona o energię elektryczną niewyprodukowaną, która byłaby wyprodukowana gdyby nie wydano polecenia nierynkowej redukcji. Estymacja wielkości energii niewyprodukowanej będzie opierać się na danych określających dostępność danej instalacji wytwórczej oraz warunkach pogodowych wpływających na możliwości generacji energii elektrycznej dla tej jednostki w momencie wystąpienia nierynkowego redysponowania. Szczegółowe zasady wyznaczania energii elektrycznej niewyprodukowanej byłyby określone w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP) i Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak jest przepisów funkcjonujących w krajach Unii Europejskiej nakazujących sprzedaż energii elektrycznej na giełdach towarowych, natomiast najbardziej rozwinięty rynek energii funkcjonuje w państwach, w których sprzedaż energii elektrycznej na giełdzie jest powszechną i preferowaną praktyką realizującą założenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE, a duża liczba transakcji giełdowych oraz wolumen obrotu efektywnie podtrzymują płynność rynku hurtowego. Przykładem są EEX w Niemczech lub wspólna giełda państw nordyckich – *Nord Pool*, która stanowi główną giełdę do krajowego obrotu wytworzoną energią elektryczną dla Norwegii, Szwecji, Finlandii i Danii, posiadającą największy wolumen obrotu energią elektryczną wśród giełd europejskich, dużą transparentność oraz niedyskryminacyjny udział wszystkich uczestników rynku.

W krajach Unii Europejskiej giełdowy obrót gazem odbywa się na zasadach dobrowolności na giełdach takich jak TTF (*Title Transfer Facility*) w Holandii, THE (*Trading Hub Europe*) w Niemczech czy PEG (*Point d'Échange de Gaz*) we Francji. W porównaniu jednak do giełd europejskich w Polsce konkurencja na rynku gazu ziemnego jest znacznie niższa. Podobnie, Towarowa Giełda Energii S.A posiada znacznie krótszą historię giełdowej sprzedaży gazu ziemnego (od 31 grudnia 2012 r.) i cechuje ją zdecydowanie niższa płynność.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wytwórcy energii elektrycznej	1300	Rejestr URE	Pozytywne/Neutralne: zwiększenie transparentności cen na rynku może pomóc w planowaniu strategii biznesowych, zwłaszcza dla małych i średnich wytwórców; ograniczenie ryzyka manipulacji. Ograniczenie strat finansowych w przypadku wystąpienia nierynkowego redysponowania.
Przedsiębiorstwa obrotu energią elektryczną	435	Rejestr URE, Towarzystwo Obrotu Energią	Pozytywne: zwiększenie płynności handlu energią elektryczną na giełdach towarowych, odzwierciedlenie realnej ceny rynkowej w cenach giełdowych
Przedsiębiorstwa obrotu gazem ziemnym	189	Rejestr URE	Pozytywne: zwiększenie płynności handlu gazem ziemnym wysokometanowym na giełdach towarowych, odzwierciedlenie realnej ceny rynkowej w cenach giełdowych
Przedsiębiorstwa obrotu gazem ziemnym z zagranicą	41	Rejestr URE	Pozytywne/Neutralne: zwiększenie płynności handlu gazem ziemnym wysokometanowym na giełdach towarowych, odzwierciedlenie realnej ceny rynkowej w cenach giełdowych
Towarowa Giełda Energii	1	Raport TGE	Pozytywne: zwiększenie obrotów giełdowych, podniesienie jakości ofert, zwiększenie konkurencyjności
Nominowani operatorzy rynku energii (NEMO)	3	Raport TGE	Pozytywne: zwiększenie integracji polskiego rynku energii z rynkami europejskimi oraz współpracy międzynarodowej
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1	Ustawa – Prawo energetyczne	Pozytywne: łatwiejszy dostęp do danych rynkowych kształtujących ceny na rynkach detalicznych, odzwierciedlających faktyczny podaż i popyt
Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego	1	Ustawa – Prawo energetyczne	Pozytywne/Neutralne: konieczność dostosowania Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej i Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej

Operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych	198	Rejestr URE	Pozytywne/Neutralne: konieczność dostosowania Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej
---	-----	-------------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt był przedmiotem pre-konsultacji z przedstawicielami stowarzyszeń, przedsiębiorstw energetycznych, Towarową Giełdą Energii i Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki.

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zostanie przekazany do konsultacji (21 dni) do następujących podmiotów:

- 1) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie;
- 2) Izba Gospodarcza Gazownictwa;
- 3) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych;
- 4) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie;
- 5) Polski Komitet Energii Elektrycznej (PKEE);
- 6) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii;
- 7) Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.;
- 8) Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE);
- 9) Towarzystwo Obrotu Energią (TOE);
- 10) Polska Izba Magazynów Energii (PIME);
- 11) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dystrybutorów Niezależnych Energii Elektrycznej;
- 12) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.;
- 13) Towarowa Giełda Energii S.A.;
- 14) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej;
- 15) Stowarzyszenie Energii Odnawialnej;
- 16) Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki;
- 17) Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej;
- 18) Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego;
- 19) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
- 20) Izba Gospodarcza Biogazu i Biometanu;
- 21) Krajowa Izba Klastrow Energii;
- 22) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 23) Związek Polskich Pracodawców Handlu i Usług;
- 24) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 25) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 26) Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu;
- 27) Zarządca Rozliczeń S.A.;
- 28) Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;
- 29) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
- 30) Stowarzyszenie Polskie Forum Zarządzania Środowiskowego;
- 31) Polskie Stowarzyszenie Magazynowania Energii (PSME);
- 32) Konfederacja „Lewiatan”;
- 33) Energy Traders Europe.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania (21 dni) następującym podmiotom:

- 1) Prezes URE;
- 2) Prezes UOKiK.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy zadań związków zawodowych, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe.

Z uwagi na zakres projektu, który /nie dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

Projekt nie podlega opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż nie dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej. Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez RDS.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego i zostanie przekazany do niej w celu wyrażenia opinii w terminie 30 dni.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, najpóźniej z dniem przekazania projektu na kolejny etap prac legislacyjnych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	-											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, ponieważ podmioty sektora finansów publicznych nie są bezpośrednio objęte przedmiotowym obowiązkiem. Obowiązkiem objęci są wytwórcy energii elektrycznej oraz sprzedawcy paliw gazowych i to oni będą ponosić koszty związane z nałożeniem niniejszego obowiązku. W zakresie wprowadzenia korekty niezbilansowania dla podmiotów podlegających nierynkowemu redysponowaniu i posiadającym umowy licznikowe trudno na tym etapie precyzyjnie oszacować skutki finansowe. Jednakże w związku z tym, że to operator systemu przesyłowego będzie dokonywał korekty w ramach rynku bilansującego należy założyć, że wpływ finansowy będzie zoptymalizowany ekonomicznie.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian	Skutki						
	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)						

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>W zakresie obliża giełdowego, projektowane regulacje będą miały pozytywny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem energii elektrycznej przez zwiększenie transparentności, swobodny dostęp wszystkich uczestników rynku do zawierania transakcji i większą wiarygodność indeksów cenowych. Projektowane regulacje będą miały również pozytywny wpływ na przedsiębiorstwa energetyczne dokonujące zakupu gazu ziemnego na giełdzie towarowej lub innych podmiotów zainteresowanych zakupem gazu ziemnego dzięki zwiększeniu się transparentności krajowego rynku gazu ziemnego.</p> <p>W zakresie wprowadzenia korekty niezbilansowania dla podmiotów podlegających nierynkowemu redysponowaniu i posiadającym umowy licznikowe trudno na tym etapie precyzyjnie oszacować skutki finansowe. Należy jednak wskazać, że efekt będzie korzystny, ponieważ rozliczenia wynikające z nierynkowego redysponowania zostaną uproszczone i zintegrowane z procesami rynku bilansującego.</p>
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane regulacje będą miały pozytywny wpływ na funkcjonowanie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw energetycznych dzięki zwiększeniu przejrzystości rynku i tworzeniu lepszych sygnałów cenowych. W zakresie wprowadzenia korekty niezbilansowania dla podmiotów podlegających nierynkowemu redysponowaniu i posiadającym umowy licznikowe trudno na tym etapie precyzyjnie oszacować skutki finansowe. Należy jednak wskazać, że efekt będzie korzystny, ponieważ rozliczenia wynikające z nierynkowego redysponowania zostaną uproszczone i zintegrowane z procesami rynku bilansującego.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane regulacje będą miały pozytywny wpływ na odbiorców końcowych energii elektrycznej i paliw gazowych dzięki zwiększeniu przejrzystości rynku i tworzeniu lepszych sygnałów cenowych.
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Wpływ taki sam, jak dla grupy „rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe”.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Projektowane regulacje mogą zachęcić inne podmioty do prowadzenia obrotu na rynku giełdowym, przyczyniając się do rozwoju konkurencji i ułatwi proces nierynkowej redukcji OZE podmiotów posiadających tzw. „umowy licznikowe”.
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Proponowana zmiana nie wpłynie na wzrost obciążeń regulacyjnych, ponieważ handel energią elektryczną oraz gazem ziemnym w formie obrotu na zorganizowanej platformie obrotu już obecnie jest realizowany w Polsce i zakres wymogów jest znany.. Dodatkowo, w zakresie wprowadzenia korekty niezbilansowania dla podmiotów podlegających nierynkowemu redysponowaniu, a posiadających umowy licznikowe, konieczne będzie dostosowanie się do nowej procedury korekty.

Jednak zarówno korekta niezbilansowania, jak i możliwość sprzedaży energii elektrycznej w okresie przed uzyskaniem koncesji jest korzystne dla podmiotów, które skorzystają z tych mechanizmów.

9. Wpływ na rynek pracy

Proponowana zmiana nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu

Brak bezpośredniego wpływu na pozostałe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponowane przepisy ustawy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem zmiany przepisów w zakresie obliża dla rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego wysokometanowego wejdą w życie w terminie od 1 lipca 2026 r., tak aby dać możliwość dostosowania się uczestnikom rynku, szczególnie tym, którzy we wcześniejszych latach nie byli objęci obliżem giełdowym i dla których wejście na rynek giełdowy będzie dużym wyzwaniem.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja będzie prowadzona na bieżąco w formie monitorowania przez Ministra Energii sytuacji na hurtowym rynku energii elektrycznej oraz hurtowym rynku gazu ziemnego. Projektodawca nie przewidział przyjęcia mierników.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak